

Seat No. : _____

MC-104

March-2019

B.Com., Sem.-V

CE-301 (A) : Cost & Financial Accounting (New Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નનાં ગુણ દર્શાવે છે.

1. (અ) એક વસ્તુનું ઉત્પાદન A, B અને C નામની ત્રણ પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. પ્રક્રિયા Aમાં 20,000 એકમો એકમદીઠ ₹ 10 ની કિંમતે દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. અન્ય પ્રત્યક્ષ ખર્ચાઓ અને અન્ય માહિતી નીચે મુજબ છે :

14

વિગત	પ્રક્રિયા-A	પ્રક્રિયા-B	પ્રક્રિયા-C
	₹	₹	₹
પરચૂરણ માલ સામગ્રી	30,000	50,000	20,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	90,000	1,40,000	1,20,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચાઓ	21,000	23,750	40,180
અન્ય માહિતી :			
ખરેખર ઉત્પાદન (એકમોમાં)	19,000	18,200	16,200
સામાન્ય બગાડ	3%	5%	8%
સામાન્ય બગાડની એકમદીઠ વેચાણ કિંમત	2.50	5.00	10.00

પ્રક્રિયાના ખાતાઓ, અસામાન્ય બગાડ અને અસામાન્ય વધારાનાં ખાતાઓ તૈયાર કરો.

અથવા

- (i) સીમા કંપનીમાં વસ્તુ Xના ઉત્પાદન દરમિયાન Y અને Z નામની આડપેદાશ પણ થાય છે. 7

ઉત્પાદનનાં સંયુક્ત ખર્ચા નીચે મુજબ છે :

માલસામાન	₹ 2,04,600
મજૂરી	₹ 1,45,200
પરોક્ષ ખર્ચા	₹ 1,12,200

ત્યારબાદનાં અલગ ખર્ચા આ પ્રમાણે છે.

વિગત	વસ્તુ X	વસ્તુ Y	વસ્તુ Z
	₹	₹	₹
માલ સામાન	36,000	28,800	32,400
મજૂરી	43,200	25,200	30,600
પરોક્ષ ખર્ચા	46,800	18,000	21,000
વેચાણ કિંમત	7,56,000	3,12,000	3,00,000
વેચાણ કિંમત પર નફો	50%	50%	30%

સંયુક્ત ખર્ચની ફાળવણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો અને વસ્તુ Xનું પડતર પત્રક બનાવો.

- (ii) તફાવત આપો : જોબ પડતર અને પ્રક્રિયા પડતર. 7
- (બ) નીચેના પેટા પ્રશ્નોમાં જવાબ અંગે એક થી વધુ વિકલ્પો આપેલા છે. તેમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ચાર) 4
- (1) પ્રક્રિયા નં. 1 માં દાખલ કરેલ એકમો 5,000, ખરેખર ઉત્પાદન 4,600 એકમો છે. સામાન્ય બગાડ દાખલ કરેલ એકમોનાં 10% હોય તો અસામાન્ય વધારાનાં એકમો કેટલા ?
- (A) 100 એકમો (B) 200 એકમો
(C) 300 એકમો (D) 400 એકમો
- (2) વેચેલ એકમો 25,000, શરૂઆતનો સ્ટોક 4,000 એકમો, આખર સ્ટોક 5,000 એકમો હોય તો ઉત્પાદનનાં એકમો કેટલા ?
- (A) 25,000 એકમો (B) 26,000 એકમો
(C) 20,000 એકમો (D) 21,000 એકમો
- (3) પ્રથમ પ્રક્રિયાની પડતર ₹ 50,000 છે. જો ફેરબદલી કિંમત પર 20% નફો ગણવાનો હોય અથવા પડતર પર 25% નફો ગણવાનો હોય તો બંને કિસ્સામાં નફાની રકમ જણાવો.
- (A) ₹ 12,500 અને ₹ 10,000 (B) ₹ 10,000 અને ₹ 10,000
(C) ₹ 12,500 અને ₹ 12,500 (D) ₹ 10,000 અને ₹ 12,500
- (4) પ્રક્રિયા X માં દાખલ કરેલા એકમો 30,000, સામાન્ય બગાડ દાખલ કરેલ એકમોનાં 8%, ખરેખર ઉત્પાદન 27,000 એકમો.
- આપેલ માહિતી પરથી અસામાન્ય બગાડનાં એકમો શોધો.
- (A) 2,400 (B) 3,000
(C) 240 (D) 600

- (5) પ્રક્રિયાનાં હિસાબોમાં કઈ વિગત દર્શાવાતી નથી ?
- (A) મજૂરી (B) પગાર
(C) દાન (D) માલસામગ્રી
- (6) પ્રક્રિયા Xમાં 50,000 એકમો ₹ 5,50,000ની પડતરે દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા અને 44,000 એકમો ₹ 13,20,000ની કિંમતે પ્રક્રિયા Yમાં ફેરબદલી કરવામાં આવ્યા હતા. પ્રક્રિયા Xનાં 5,000 એકમો સામાન્ય બગાડનાં ₹ 35,000 ઉપજ્યા હતા, અસામાન્ય બગાડની પડતર શોધો.
- (A) ₹ 7,000 (B) ₹ 30,000
(C) ₹ 37,000 (D) ₹ 47,000

2. (અ) એક કારખાનાની પ્રક્રિયા નં. 2ની માહિતી નીચે મુજબ છે :

14

વિગત	પૂર્ણતાની કક્ષા	એકમોની સંખ્યા	પડતર (₹)
શરૂઆતનો અર્ધ તૈયાર માલ :		450	18,450
માલ સામાન	50%		
મજૂરી	80%		
શિરોપરી ખર્ચ	80%		
પ્રક્રિયા નં. 1માંથી ફેરબદલી :	100%	5,700	2,05,200
પ્રક્રિયાનો ખર્ચ			
માલસામાન			11,850
મજૂરી			56,100
શિરોપરી ખર્ચ			22,440
પ્રક્રિયા નં. 3 ખાતે ફેરબદલી :	100%	5,250	
(તૈયાર માલ)			
આખરનો અર્ધ તૈયાર માલ		900	
માલસામાન	100%		
મજૂરી	80%		
શિરોપરી ખર્ચ	80%		

તૈયાર કરો :

- (A) પ્રક્રિયા નં. 2 નું ખાતું.
(B) FIFO પદ્ધતિનાં આધારે પૂર્ણ એકમોનું પત્રક.
(C) પૂર્ણ એકમોનાં આધારે પડતરનું પત્રક.

અથવા

એક વસ્તુનું ઉત્પાદન થતા તે ત્રણ પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. માર્ચ 2018 દરમિયાનનાં તેની ઉત્પાદને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે :

14

વિગત	પ્રક્રિયા X	પ્રક્રિયા Y	પ્રક્રિયા Z	તૈયાર માલ
	₹	₹	₹	₹
શરૂનો સ્ટોક	60,000	36,000	30,000	75,000
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	39,000	60,000	1,20,000	
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	30,000	31,500	1,50,000	
ઉત્પાદનનાં પરોક્ષ ખર્ચા	30,000	75,000	75,000	
આખર સ્ટોક	15,000	18,000	96,000	99,000
બીજી પ્રક્રિયા પર ચઢાવેલ ટકા —	20%	25%	10%	
ફેરબદલી કિંમત પર				
શરૂનાં સ્ટોક પર આંતર પ્રક્રિયા નફો	—	6,000	8,400	30,000

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરનાં ધોરણે આંકવામાં આવે છે. અને તૈયાર માલનો સ્ટોક જે કિંમતે પ્રક્રિયા Z માંથી મળે છે, તે કિંમતે જ આંકવામાં આવે છે. મહિના દરમિયાનનું વેચાણ ₹ 9,00,000 થયું હતું.

નીચે મુજબ તૈયાર કરી અને ગણતરી કરો.

- દરેક તબક્કે નફો દર્શાવતા પ્રક્રિયાનાં ખાતા.
- ખરેખર મળેલ નફો.
- પાકા-સરવૈયાનાં હેતુ માટે સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન

(બ) નીચેના પેટા પ્રશ્નોમાં જવાબ અંગે એક થી વધુ વિકલ્પો આપેલા છે. તેમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ચાર)

4

(1) પ્રક્રિયાના હિસાબોમાં પૂર્ણ એકમોની પદ્ધતિ મુજબ માલસામાનની એકમદીઠ પડતર શોધવા માટે કયું પત્રક બનાવવામાં આવે છે ?

- (A) પડતરનું પત્રક (B) પૂર્ણ એકમોની ગણતરી દર્શાવતું પત્રક
(C) મૂલ્યાંકનનું પત્રક (D) પ્રક્રિયાનું ખાતુ

(2) પ્રક્રિયા - અની વિગતો નીચે મુજબ છે :

શરૂઆતનો સ્ટોક 12,000 એકમો

(પૂર્ણતાની કક્ષા : માલસામાન 75%)

તૈયાર એકમો 35,000

સામાન્ય બગાડ 2,500 એકમો

આખરનાં એકમોનો સ્ટોક 7,500

(પૂર્ણતાની કક્ષા : માલ સામાન 60%)

FIFO પદ્ધતિ મુજબ માલ સામાનની દષ્ટિએ સંપૂર્ણ એકમો કેટલા હશે ?

- (A) 39,500 એકમો (B) 30,500 એકમો
(C) 42,500 એકમો (D) ઉપરનાં પૈકી એકપણ નહીં

(3) તૈયાર માલની અંદાજી પડતર જાણવા માટે, પડતરનાં દરેક તત્વો માટે, અર્ધ તૈયાર માલનાં સ્ટોકને પૂર્ણ એકમોમાં રૂપાંતર કરવામાં આવે છે.

- (A) અધુરું (B) ખોટું
(C) ખરું (D) કંઈ ન કહી શકાય

(4) અનિસા કંપનીની માહિતી નીચે મુજબ છે :

વિગત	આખર સ્ટોક ₹	નહીં મળેલ નફો ₹
પ્રક્રિયા-X	60,000	-
પ્રક્રિયા-Y	1,20,000	20,000
પ્રક્રિયા-Z	2,00,000	24,000
તૈયાર માલનો સ્ટોક	3,00,000	28,000

પાકા સરવૈયાનાં હેતુ માટે સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન નીચે મુજબ હશે :

- (A) ₹ 3,00,000 (B) ₹ 72,000
(C) ₹ 2,72,000 (D) ₹ 6,08,000

(5) સ્ટોકમાં સમાયેલ વસુલ નહીં થયેલ નફો અને માલની ફેરબદલી કિંમત શોધવા માટે, પ્રક્રિયાનાં ખાતા તૈયાર કરતી વખતે “ત્રણ ખાતા વાળા” પ્રક્રિયાનાં ખાતા બનાવાય છે.

- (A) ખોટું (B) ખરું
(C) અધુરું (D) કંઈ કહી ન શકાય

(6) આંતર પ્રક્રિયા નફાની પદ્ધતિમાં, નીચે આપેલી પ્રક્રિયા-2ની માહિતી પરથી પ્રક્રિયા-2નો દેખીતો નફો શોધો.

શરૂના સ્ટોકમાં આંતર પ્રક્રિયા નફો	₹ 8,000
આખરનાં સ્ટોકમાં આંતર પ્રક્રિયા નફો	₹ 12,000
ખરેખર નફો	₹ 38,000

- (A) ₹ 42,000 (B) ₹ 34,000
(C) ₹ 58,000 (D) ₹ 46,000

3. (અ) એક ઉત્પાદન કરતા એકમની 2017-18ના વર્ષ માટેનાં તેમનાં ચોપડામાંથી મેળવેલ આંકડાઓ નીચે મુજબ છે :

14

	₹	
સીધી માલ સામગ્રી	5,00,000	
સીધી મજૂરી	2,50,000	
સીધા ખર્ચાઓ	1,50,000	
કારખાનાનાં શિરોપરી ખર્ચા	5,00,000	(60% ચલિત)
ઓફિસ શિરોપરી ખર્ચા	6,00,000	(80% સ્થાયી)
વેચાણ શિરોપરી ખર્ચા	3,00,000	(60% ચલિત)
નફો	2,00,000	

ગણતરી કરો :

- (i) સમતટ બિંદુ.
(ii) સલામતીનો ગાળો.
(iii) ₹ 30,00,000નાં વેચાણે નફાની રકમ.
(iv) જો વેચાણમાં 20%નો ઘટાડો થાય તો નફા/નુકસાનની રકમ.
(v) જો ચલિત ખર્ચમાં 10%નો ઘટાડો થાય તો નફા/નુકસાનની રકમ.

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ચાર)

14

- (i) નફા જથ્થાનો ગુણોત્તર
(ii) સલામતીનો ગાળો
(iii) ચાવીરૂપ પરિબલ
(iv) સમાવેશી પડતર અને સીમાન્ત પડતર
(v) વૈકલ્પિક પડતર
(vi) સંબંધિત પડતર
(vii) સમતટ આલેખ

(બ) નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ એક/બે વાક્યમાં આપો. (ગમે તે ત્રણ)

3

- (1) ફાળો એટલે શું ?
- (2) આપાત કોણ સમજાવો.
- (3) જો માલ સામગ્રી ચાવીરૂપ પરિબલ હોય તો વધુમાં વધુ નફો મેળવવા કઈ વસ્તુનું ઉત્પાદન કરવું જોઈએ ?
- (4) ઐતિહાસિક પડતર વિશે સમજાવો.
- (5) સમજાવો – ક્રમિક પડતર.

4. (અ) વૈશાલી લિ. અને નિરાલી લિ. નું તા. 1-4-2018નાં રોજ સંયોજન કરવામાં આવ્યું અને બંને ચાલુ કંપનીઓનો ધંધો ખરીદી લેવા સોનાલી લિ. નામની નવી કંપનીની સ્થાપના કરવામાં આવી. બંને કંપનીનાં 31-3-2018નાં રોજનાં પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે :

14

પાકા સરવૈયા

જવાબદારીઓ	વૈશાલી લિ. ₹	નિરાલી લિ. ₹	મિલકતો	વૈશાલી લિ. ₹	નિરાલી લિ. ₹
શેરમૂડી :					
ઈક્વિટી શેર દરેક ₹ 100નો પુરા ભરાયેલ	37,50,000	30,00,000	કાયમી મિલકતો	45,00,000	31,50,000
અનામતો-વધારો			ચાલુ મિલકતો	15,00,000	13,50,000
સામાન્ય અનામત	7,50,000	6,75,000			
પુનઃમૂલ્યાંકન અનામત	3,00,000	1,50,000			
રોકાણ વળતર અનામત	1,20,000	30,000			
નફા-નુકસાન ખાતું	1,50,000	2,25,000			
તારણવાળી લોન 15%નાં ડિબેચર (દરેક ₹ 100 નો)	6,00,000	3,00,000			
ચાલુ જવાબદારીઓ લેણદારો	3,30,000	1,20,000			
	60,00,000	45,00,000		60,00,000	45,00,000

વધારાની માહિતી :

- (1) વૈશાલી લિ. અને નિરાલી લિ. નાં 15%નાં ડિબેચર પેટે સોનાલી લિ.નાં 10%નાં ડિબેચર્સ દરેક ₹ 100નો એટલી સંખ્યામાં આપવા કે જેથી તેમની વ્યાજની આવક જળવાઈ રહે.
- (2) વૈશાલી લિ. અને નિરાલી લિ. નાં દરેક ઈક્વિટી શેરદીઠ સોનાલી લિ. તેમને પોતાનાં 4 ઈક્વિટી શેર દરેક ₹ 30નાં ભાવે આપશે અને દરેક ઈક્વિટી શેરની દાર્શનિક કિંમત ₹ 10 છે.
- (3) રોકાણ વળતર અનામત વધુ બે વર્ષ રાખવાનું છે.
નીચેની બે પદ્ધતિ મુજબ સંયોજન થયું છે. તેમ માનીને સોનાલી લિ. નું તા. 1-4-2018ના રોજનું પાર્ટીકુલર-સરવૈયું તૈયાર કરો.
 - (i) સંયોજન વિલીનીકરણ સ્વરૂપ હોય.
 - (ii) સંયોજન ખરીદ સ્વરૂપ હોય.

અથવા

- (i) હિસાબી ધોરણ-14ના સંદર્ભમાં વિલીનીકરણ અને ખરીદ સ્વરૂપનાં સંયોજન વિશે સમજાવો. 7
- (ii) કંપનીઓનું સંયોજન એટલે શું ? સંયોજન વખતે ધંધાની ખરીદ કિંમત શોધવાની રીતો સમજાવો. 7
- (બ) હિસાબી ધોરણ-14નાં સંદર્ભમાં એક/બે લાઈનમાં નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (ગમે તે ત્રણ) 3
 - (i) ધંધો ખરીદતા વધુ ચૂકવેલ રકમ બંને પ્રકારનાં સંયોજનમાં કેવી રીતે નોંધાય છે ?
 - (ii) કયા બે પ્રકારનાં સંયોજનનો હિસાબી ધોરણ-14માં ઉલ્લેખ છે.
 - (iii) કાનૂની અનામત એટલે શું ?
 - (iv) ખરીદી સ્વરૂપનાં સંયોજનમાં પાઘડીની નોંધ કેવી રીતે કરશો ?
 - (v) સંયોજન વિલીનીકરણ સ્વરૂપનું છે એમ ક્યારે કહેવાય ?

Seat No. : _____

MC-104

March-2019

B.Com., Sem.-V

CE-301 (A) : Cost & Financial Accounting (New Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : Figures at the right indicate marks.

1. (A) A product passes through three processes A, B and C. 20,000 units were introduced to process A at ₹ 10 per unit. The other direct expenses and other information are as follows : 14

Particulars	Process-A	Process-B	Process-C
	₹	₹	₹
Sundry materials	30,000	50,000	20,000
Direct labour	90,000	1,40,000	1,20,000
Direct expenses	21,000	23,750	40,180
Other information :			
Actual output (in units)	19,000	18,200	16,200
Normal wastage	3%	5%	8%
Selling price of normal wastage per unit	2.50	5.00	10.00

Prepare process accounts, abnormal wastage and abnormal gain accounts.

OR

- (i) In seema company main product is X and by-product is Y and Z. The combined expenses of production are as under : 7

Materials	₹ 2,04,600
Labour	₹ 1,45,200
Overheads	₹ 1,12,200

Separate expenses are as under :

Particulars	Product-X	Product-Y	Product-Z
	₹	₹	₹
Materials	36,000	28,800	32,400
Labour	43,200	25,200	30,600
Overheads	46,800	18,000	21,000
Selling price	7,56,000	3,12,000	3,00,000
Profit on selling price	50%	50%	30%

Prepare statement showing distribution of combined expense and cost-sheet of main product-X.

(ii) Distinguish between job costing and process costing. 7

(B) In the following sub-questions more than one answers are given. Select the correct answer. (any **four**) 4

(1) Unit introduced in Process-1 5,000. Actual production 4,600 units, Normal wastage 10% of input, then what will be the abnormal gain units ?

- (A) 100 units (B) 200 units
(C) 300 units (D) 400 units

(2) Sales units 25,000, opening stock 4,000 units. Closing stock 5,000 units, then product will be ?

- (A) 25,000 units (B) 26,000 units
(C) 20,000 units (D) 21,000 units

(3) Product cost of process No. 1 is ₹ 50,000. If profit is added at 20% on transfer price or 25% on production cost, show the amount of profit in both cases.

- (A) ₹ 12,500 and ₹ 10,000 (B) ₹ 10,000 and ₹ 10,000
(C) ₹ 12,500 and ₹ 12,500 (D) ₹ 10,000 and ₹ 12,500

(4) Units introduced in process-X 30,000 units, normal wastage 8% of input. Actual production 27,000 units.

From given information find out units of abnormal wastage.

- (A) 2,400 (B) 3,000
(C) 240 (D) 600

- (5) Which items is not recorded in process accounts ?
- (A) Wages (B) Salary
(C) Donation (D) Material
- (6) In process-X 50,000 units were introduced at a cost of ₹ 5,50,000 and 44,000 units at a cost of ₹ 13,20,000 were transferred to process Y. In process X, a normal wastage of 5,000 units realized ₹ 35,000. Find out the cost of abnormal wastage.
- (A) ₹ 7,000 (B) ₹ 30,000
(C) ₹ 37,000 (D) ₹ 47,000

2. (A) The following details related to process no. 2 in factory.

14

Particulars	Degree of completion	No. of units	Cost (₹)
Opening work-in-progress:		450	18,450
Material	50%		
Labour	80%		
Overhead	80%		
Transfer from Process-1	100%	5,700	2,05,200
Process cost :			
Material			11,850
Labour charges			56,100
Overheads			22,440
Transfer to Process-3	100%	5,250	
(Finished goods)			
Closing work-in-progress		900	
Material	100%		
Labour	80%		
Overhead	80%		

Prepare :

- (A) Accounts for Process No. 2.
- (B) Statement of equivalent units (on FIFO base)
- (C) Statement of cost on the basis of equivalent units.

OR

A certain product passes through three processes before it is transferred to finished stock. The following information relating to production is obtained for the month of March – 2018.

14

Particulars	Process-X	Process-Y	Process-Z	Finished Stock
	₹	₹	₹	₹
Opening stock	60,000	36,000	30,000	75,000
Direct materials	39,000	60,000	1,20,000	
Direct wages	30,000	31,500	1,50,000	
Production overheads	30,000	75,000	75,000	
Closing stock	15,000	18,000	96,000	99,000
Profit % on transfer price to the next process	20%	25%	10%	
Inter process profit for opening stock	–	6,000	8,400	30,000

Stock in process are valued at prime cost and finished stock has been valued at the price at which it was received from process Z. Sales during the period were ₹ 9,00,000.

Prepare and compute :

- (i) Process cost accounts showing profit element at each stage.
- (ii) Actual realized profit.
- (iii) Stock valuation for balance sheet purpose.

(B) In the following sub-questions more than one answer is given of which only one answer is correct. Select the correct answer. (any **four**) 4

(1) In the equivalent production method of process account, which statement is to be prepared to find material cost per unit ?

- (A) Statement of cost (B) Statement of equivalent production
(C) Statement of evaluation (D) Process account

(2) Particulars of process-A are as under :

Opening stock 12,000 units

(Degree of completion : material 75%)

Finished goods 35,000 units

Normal wastage 2,500 units

Closing stock 7,500 units

(Degree of completion : material 60%)

What will be equivalent units of materials as per FIFO method ?

- (A) 39,500 units (B) 30,500 units
(C) 42,500 units (D) None of the above

(3) To find out the expected cost of finished production, the stock of work-in-progress is to be converted into finished units for each element of the cost.

- (A) Incomplete (B) False
(C) True (D) Can't say

(4) Information of Anisa Co. Ltd. is as follows:

Particulars	Closing	Unrealized
	Stock	profit
	₹	₹
Process-X	60,000	—
Process-Y	1,20,000	20,000
Process-Z	2,00,000	24,000
Finished stock	3,00,000	28,000

Stock valuation for balance sheet will be as under :

- (A) ₹ 3,00,000 (B) ₹ 72,000
(C) ₹ 2,72,000 (D) ₹ 6,08,000

(5) “Three columnar” process account is prepared while preparing process a/c to calculate the unrealized profit in stock and to calculate the transfer price.

- (A) False (B) True
(C) Incomplete (D) Can't say

(6) In inter-process profit method, from the following information of process-2, find apparent profit in process-2.

Inter process profit in opening stock	₹ 8,000
Inter process profit in closing stock	₹ 12,000
Actual profit	₹ 38,000

- (A) ₹ 42,000 (B) ₹ 34,000
(C) ₹ 58,000 (D) ₹ 46,000

3. (A) The following figures are taken from the book of a manufacturing concern for the year 2017-18.

14

	₹	
Direct materials	5,00,000	
Direct labour	2,50,000	
Direct expenses	1,50,000	
Factory overheads	5,00,000	(60% variable)
Office overheads	6,00,000	(80% fixed)
Sales overheads	3,00,000	(60% variable)
Profit	2,00,000	

Calculate :

- (i) Breakeven point.
(ii) Margin of safety.
(iii) Profit, when sale is ₹ 30,00,000.
(iv) Amount of profit / loss when sales decline by 20%.
(v) Amount of profit / loss when variable cost decline by 10%.

OR

Write short notes : (any **four**)

14

- (i) Profit-volume ratio
(ii) Margin of safety
(iii) Key factor
(iv) Absorption costing and marginal costing
(v) Opportunity cost
(vi) Relevant cost
(vii) Break-even chart

(B) Answer the following questions in **one / two** lines : (any **three**)

3

- (1) What is contribution ?
- (2) Explain angle of incidence.
- (3) Which products should be manufactured to get maximum profit when material is a key factor ?
- (4) Explain historical cost.
- (5) Explain step cost.

4. (A) Vaishali Ltd. and Nirali Ltd. were amalgamated on from 1-4-2018. A new company Sonali Ltd. was formed to take over the business of both existing companies. Following are the balance sheets of both the companies as on 31-3-2018.

14

Balance Sheet

Liabilities	Vaishali Ltd. ₹	Nirali Ltd. ₹	Assets	Vaishali Ltd. ₹	Nirali Ltd. ₹
Share capital :					
Equity shares of ₹ 100 each fully paid up	37,50,000	30,00,000	Fixed Assets	45,00,000	31,50,000
Reserves & Surplus :			Current Assets	15,00,000	13,50,000
General reserve	7,50,000	6,75,000			
Revaluation reserve	3,00,000	1,50,000			
Investment allowance reserve	1,20,000	30,000			
Profit & loss a/c	1,50,000	2,25,000			
Secured Loan :					
15% debentures (each ₹ 100)	6,00,000	3,00,000			
Current Liabilities :					
Creditors	3,30,000	1,20,000			
	60,00,000	45,00,000		60,00,000	45,00,000

Additional Information :

- (1) 15% debenture holders of Vaishali Ltd. & Nirali Ltd. are discharged by Sonali Ltd. issuing such number of its 10% debentures of ₹ 100 each so as to maintain the same amount of interest.
- (2) Sonali Ltd. will issue 4 equity shares for each equity share of Vaishali Ltd. and Nirali Ltd. The shares are to be issued ₹ 30 each, having a face value of ₹ 10 per share.
- (3) Investment allowance reserve is to be maintained for 2 more years.

Assuming that the amalgamation is in the following two forms. Prepare Balance Sheet of Sonali Ltd. as on 1-4-2018.

- (i) The amalgamation is in the form of merger.
- (ii) The amalgamation is in the form of purchase.

OR

- (i) Explain amalgamation in form of merger and in the form of purchase under Accounting Standard-14. (AS - 14) 7
 - (ii) What is amalgamation of companies ? Explain various methods for calculating purchase consideration under amalgamation. 7
- (B) Answer the following questions in **one / two** lines keeping in view accounting standard-14. (any **three**) 3
- (i) How excess amount paid while purchasing business is recorded under both the method of amalgamations ?
 - (ii) Which two types of amalgamations are mentioned in AS-14 ?
 - (iii) What is statutory reserves ?
 - (iv) Describe the treatment of goodwill under purchase method of amalgamation.
 - (v) When is an amalgamation considered as the amalgamation in the nature of merger ?